

Relacja poznania – Wykład V

Plan wykładu

- ↪ Idealizm i realizm. Spotkanie jako źródło poznania - problem zmysłu i intelektu
- ✦ Platońska koncepcja ludzkiego poznania
- ✦ Arystotelesowska koncepcja poznania ludzkiego
- ⌘ Zewnętrzne i wewnętrzne władze zmysłowe
- ⌘ Intelekt czynny i możliwościowy
- ⌘ Tworzenie pojęć i wiedzy
- ⌘ Specjalne typy poznania: kontemplacja i doświadczenie mistyczne

Idealizm i realizm

- Idealizm

- *oddzielenie zmysłów i umysłu*

- *jeden intelekt*

- *poznanie intelektualne - wrodzone*

- Realizm

- *poznanie jako proces zmysłowo-intelektualny*

- *intelekt czynny i możliwościowy*

- *poznanie nabyte*

Spotkanie źródłem poznania (przypomnienie)

- Źródłem naszej wiedzy o bycie jest sam byt
 - Zbudowanie wiedzy o bycie jest skutkiem naszego zetknięcia się z nim.
 - To zetknięcie w filozofii nazywa się spotkaniem.
 - Spotkanie więc jest źródłem naszej wiedzy o bycie.
 - Spotkanie dostarcza nam wiedzy na różne tematy.

Poznanie zmysłowe i intelektualne

- Poznanie zmysłowe

 dostarcza wyobrażeń
 wyzwala uczucia

- Poznanie intelektualne

 dostarcza rozumień i
pojęć
 jest podstawą
decydowania

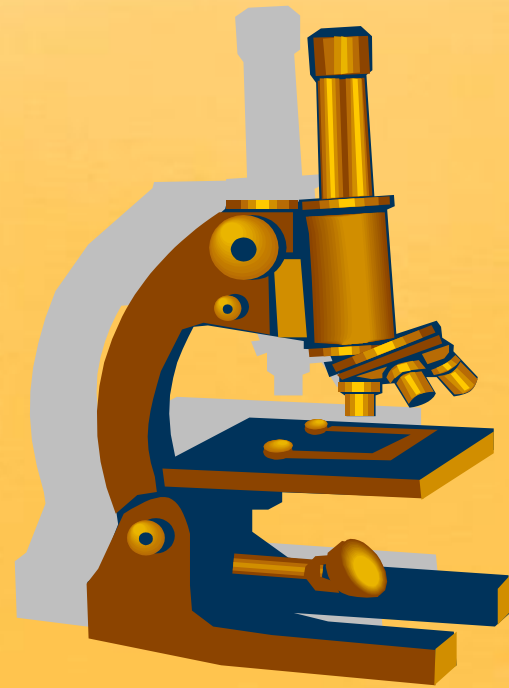
Platońska koncepcja ludzkiego poznania - idealizm

- Poznanie umysłowe oddzielone od intelektualnego
- Jeden intelekt
- Wiedza wrodzona
- Poznawanie intelektualne - przypominaniem sobie
- Poznanie zmysłowe - znaczenie praktyczne nie poznawcze

Arystotelesowska koncepcja poznania ludzkiego - realizm

- Poznanie intelektualno-zmysłowe
- Intelpekt czynny i możliwościowy
- Abstrakcja i separacja
- Tworzenie pojęć i wiedzy

Władze zmysłowe

- Zewnętrzne

 wzrok

 słuch

 smak

 powonienie

 dotyk

- Wewnętrzne

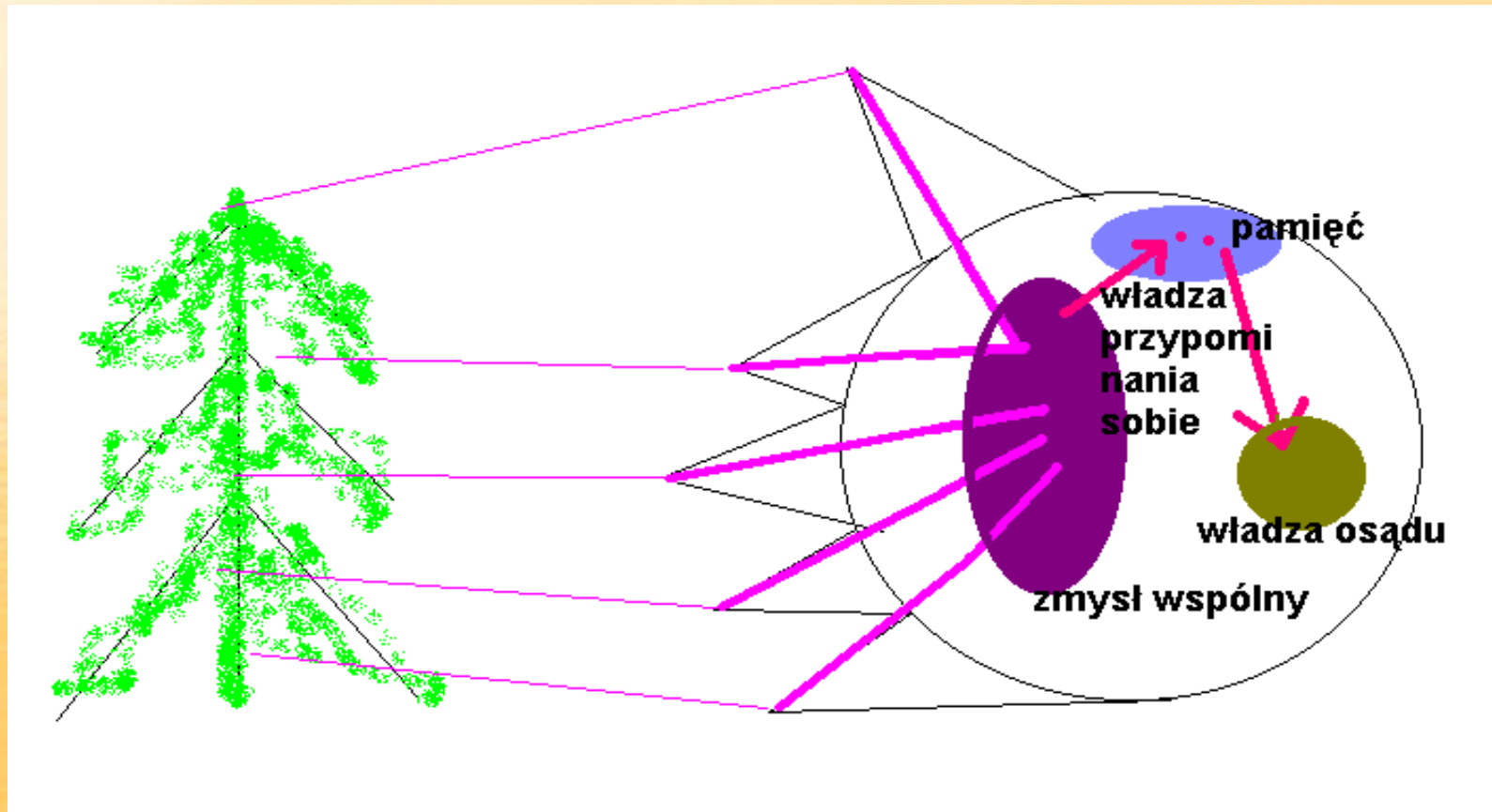
 zmysł wspólny (właściwy)

 pamięć (wyobraźnia bierna)

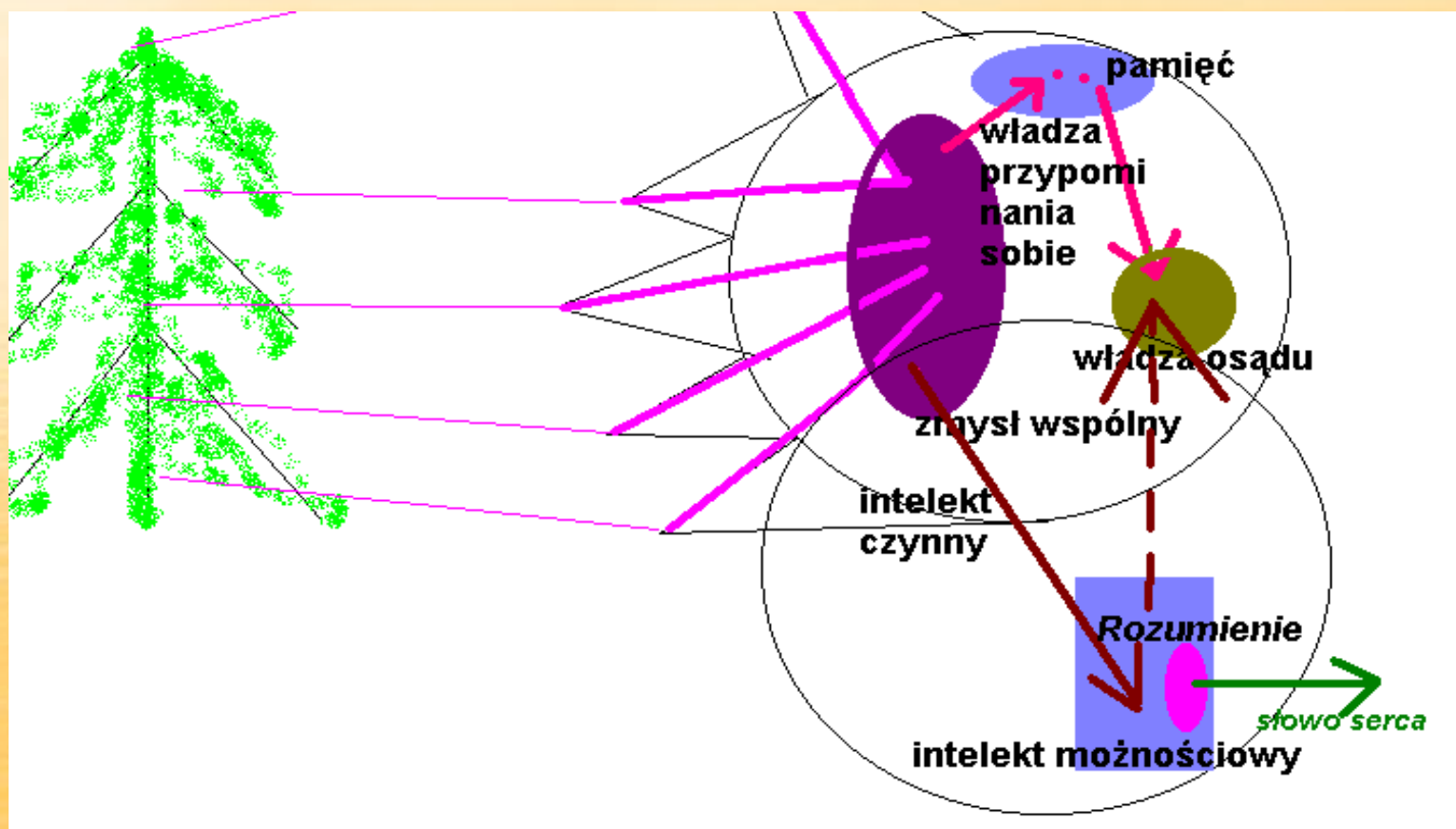
 władza przypominanie sobie (wyobraźnia czynna)

 zmysłowa władza konkretnego osądu (*vis cogitativa*), zmysł osądu

Poznanie zmysłowe

Poznanie intelektualne

Specjalne typy poznania

- Kontemplacja

Proste intelektualne
„widzenie” prawdy

- Doświadczenie
mistyczne

Doznanie istnienia
Boga wprost w
intelekcje
możliściowym

Wykład VI:

Wnioski

- ↪ Idealizm - platońska koncepcja ludzkiego poznania - jeden intelekt - wiedza wrodzona. Spotkanie jako źródło poznania (przypomnienie) - problem zmysłu i intelektu
- ✦ Realizm - arystotelesowska koncepcja poznania ludzkiego - intelekt czynny i możliwościowy - „niczego nie ma w intelekcie, czego by wcześniej nie było w zmysłach”
- ✦ Rozumienie jako skutek poznania w intelekcie
- ♪ „Słowo serca” jako zewnętrzny skutek poznania
- ℞ Specjalne typy poznania: kontemplacja i doświadczenie mistyczne